

De woningcorporatie als werkgever

De basis voor de Arbowet

Het zorgen voor een goede en veilige werkomgeving is primair de plicht van de werkgever. Om te kunnen voldoen aan de Arbowet moet inzichtelijk zijn welke risico's er kunnen optreden en wie in aanraking kan komen met die risico's. Er kunnen veel risico's optreden binnen een corporatie. Denk bijvoorbeeld aan agressie en geweld, ergonomie, legionella, BHV, asbest en risico's die horen bij een bouwplaats op nieuwbouw- en/of renovatieprojecten. De aanwezigheid van een actuele bedrijfsrisico-inventarisatie en -evaluatie is daarom noodzaak. Een corporatie kent diverse processen met verschillende functionarissen waaronder kantoorpersoneel, baliemedewerkers, verhuurmakelaars, projectleiders, opzichters, uitvoerend personeel en dergelijke. Alle functionarissen moeten hun werk veilig kunnen uitvoeren. Daarom moet de werkgever een goed arbobeleid opzetten en onderhouden. De zorg voor een zo veilig mogelijke werkomgeving is de basis van de Arbowet en een belangrijke plicht voor de werkgever.

Arbobeleid

Het voeren van een goed arbobeleid is verplicht vanuit de Arbowet.

De wet geeft enkele specifieke verplichtingen:

- algemeen zorgen voor de veiligheid, gezondheid en het welzijn in verband met de arbeid
- ondersteuning zoeken van een arbodeskundige bij het opstellen van het arbobeleid
- uitvoeren van een risico-inventarisatie en -evaluatie
- geven van voorlichting en onderricht
- melden en registreren van ongevallen en beroepsziekten
- voorkomen van gevaar voor andere personen dan werknemers op de werkplek of in de nabije omgeving
- organiseren van bedrijfshulpverlening
- voldoen aan een maatwerkregeling (arbocatalogus).

Zie voor een toelichting § 3.3.1 in het Arbo-werkboek deel 1.

Sanctieregeling

De werkgever doet er goed aan de veiligheidseisen en -verplichtingen binnen het bedrijf vast te leggen. Dit kan bijvoorbeeld in een personeelsreglement. Hiermee wordt eveneens duidelijk dat niet alleen de werkgever maar ook de werknemer verantwoordelijkheid heeft in het veilig en gezond werken. Als de werknemer ondanks het krijgen van voldoende voorlichting en instructies en de benodigde middelen niet de veiligheidseisen en -verplichtingen opvolgt, dan kan hij worden gesanctioneerd. Het ligt dan voor de hand de ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging te betrekken bij het opstellen van dit document. In het document moeten in elk geval alle bovenstaande punten terugkomen. Ook kunnen er afspraken in staan over de gevolgen van het zich niet houden aan de afspraken (sancties).

Voor een toelichting op de handhaving door de overheid op het uitvoeren van een goed arbobeleid, zie § 3.3.2 in het Arbo-werkboek deel 1.

Werkgever op een bouwplaats

De corporatie als opdrachtgever van een bouwwerk kan zelf ook taken uitvoeren op een bouwplaats. Dan heeft ze zowel de opdrachtgeversrol als de rol van werkgever. Vaak stelt de opdrachtgever (corporatie) een V&G-coördinator uitvoeringsfase aan (hoofdaannemer). Deze V&G-coördinator stelt een V&G-plan uitvoeringsfase op en stelt bouwplaatsregels vast. Elke werkgever is verplicht tot naleving van en medewerking aan het voor het project opgestelde V&G-plan. Elke werkgever is verplicht om de in het V&G-plan gemaakte afspraken over de wijze van samenwerking, de te treffen voorzieningen in arbeidsomstandigheden en de controle daarop, na te komen. De medewerker van de corporatie op een bouwplaats is tevens een vertegenwoordiger van de corporatie. Bij onveilig werken op de bouwplaats moet de medewerker namens de opdrachtgever optreden.

Voor een toelichting op de werkgeversrol op een bouwplaats, zie hoofdstuk 5 van het Arbo-werkboek deel 1. Voor een toelichting op het V&G-plan, zie § 4.5 in het Arbo-werkboek deel 1.

Werkgever op kantoor

Om corporaties bij te staan bij het ontwikkelen en up-to-date houden van het arbobeleid voor het kantoorpersoneel is een apart Arbo-werkboek geschreven. Deel 5 – kantooromgeving spitst zich toe op de specifieke arbeidsrisico's binnen het kantoor. Denk daarbij aan de onderwerpen beeldschermwerk (RSI), baliewerk, callcenters en het binnenklimaat. Het boek bevat instrumenten en checklists, aangepast aan de specifieke situatie.

Werkgever die te maken krijgt met agressie en geweld

Zoals gezegd kunnen medewerkers van woningcorporaties te maken krijgen met agressie en geweld. Dit kan gebeuren in klantcontacten, maar komt ook tussen collega's onderling voor. Hiervoor is een apart werkboek opgesteld: deel 6 – psychosociale arbeidsbelasting. Ook dit boek bevat instrumenten en checklists voor het opstellen van arbobeleid rond dit onderwerp.

FLOW heeft 6 Arbo-werkboeken uitgegeven, te weten:

Deel 1 – wettelijk kader

Deel 2 – nieuwbouw en herstructurering

Deel 3 – planmatig onderhoud en beheer

Deel 4 – niet-planmatig onderhoud en beheer

Deel 5 – kantooromgeving

Deel 6 – psychosociale arbeidsbelasting